

Maksabiopsia

Käesoleva infolehe eesmärgiks on anda patsiendile teavet maksabiopsia olemusest, selleks ettevalmistumisest ning maksabiopsia järgsest tegevusest.

Maksabiopsia ehk maksapunktsioon on oluline protseduur paljude maksahaiguste lõplikul diagnoosimisel. Maksabiopsia käigus eemaldatakse väike maksakoe tükk koeuuringuks (histoloogiliseks uuringuks).

Maksabiopsia võib olla näidustatud ebaselge põhjusega maksahaiguse ja -kasvaja täpsustamiseks ning maksahaiguse raskusastme määramiseks.

Enne protseduuri

Enne protseduuri peate olema söömata ja joomata vähemalt **6 tundi**. Tulge uuringule mugavates riides, kaasa võite võtta sisejalanõud ning protseduurijärgse aja veetmiseks raamatu või ajalehed. Ärge planeerige selleks päevaks midagi muud, kuna jääte pärast protseduuri haiglasse jälgimisele vähemalt 4 tunniks.

Haigla Ravi tn üksuse C-korpuse 0-korrusel saate üleriided ja vajaduse korral välisjalanõud anda riidehoidu. Palume tulla kolmandale korrusele gastroente-roloogiakeskusesse, kus vormistatakse Teile haiguslugu ja juhatatakse päevaravipalatisse. Vajaduse korral võetakse enne protseduuri vereproov. Analüüsi tulemuste saabumise järel viib osakonna hooldaja Teid maksabiopsia protseduurile.

Protseduuri olemus

Protseduur tehakse radioloogiaosakonnas ultrahelikontrolli all lokaalses anesteegas. Anesteesiaks kasutatakse lidokaiini. Kui Teil on selle vastu allergia, informeerige sellest protseduuri tegevat arsti!

Biopsiaks tuimastatakse parema kehapoole alumiste roiete piirkond. Protseduuri ajal lamate selili. Punktsiooni piirkond puhastatakse ja nahale tehakse paari millimeetri pikkune sisselõige. Teil palutakse hinge kinni hoida (tihti lastakse enne nõela sisestamist 3-4 korda sisse ja välja hingata). Väljahingamise ajal sisestab arst parema kehapoole alumiste roiete vahemikku spetsiaalset süstalt kasutades biopsianõela ning võtab maksast koetüki. Protseduur kestab umbes 15 minutit. Selle ajal võite tunda kerget ebamugavustunnet.

Proovitüki võtmine ei pruugi alati õnnestuda.

Pärast protseduuri

Protseduuri järel tuuakse Teid raamil osakonda tagasi. Teie seisundit jälgib õde. Lamama peate **vähemalt 4 tundi**. Punkteerimiskohale pannakse jääkott, Teil mõõdetakse vererõhku ja vajaduse korral süstitakse valuvaigistit. Lamamisrežiimil olles ei saa Te süüa ega juua; tõusta ei tohi enne, kui selleks annab loa õde või arst. Samal päeval ei tohi käia kuuma duši all ning paari järgmise päeva jooksul tuleb vältida raskuste tõstmist.

Pärast neljatunnist lamamisrežiimi (juhul, kui ei teki tüsistusi) lubatakse Teil tõusta ja süüa. Kui Te olete päevaravipatsient, lubatakse Teid koju. Soovitav on kedagi endale järele kutsuda, sest võite tunda nõrkust.

Kui Teil tekib tugev valu, pearinglus, vererõhu langus vm sümptom, peate jääma haiglasse ja Teile tehakse seisundi täpsustamiseks uuringuid.

Võimalikud tüsistused

Harilikult taluvad patsiendid maksabiopsiat hästi. Harva esinevad järgmised tüsistused:

- Sissehingamisel valu paremal pool küljes, seljas või paremas õlas, mis võib kesta mõnest tunnist kuni paari päevani.

-

Välimine verejooks haavast või sisemine verejooks, kui biopsianõelaga on vigastatud siseorganeid või veresooni.

Kui tugev kõhuvalu või teised tüsistusele viitavad kaebused, nagu nõrkus, pearinglus ja madal vererõhk tekivad kodus, siis tuleb kohe helistada hädaabinumbrile 112 või pöörduda erakorralise meditsiini keskusesse ning kindlasti öelda, et Teile on tehtud maksabiopsia.

Biopsia tulemuse saate teada oma raviarstilt.

ITK563

Kinnitatud AS ITK ravikvaliteedi komisjoni 07.04.2021. a otsusega (protokoll nr 6-21)